

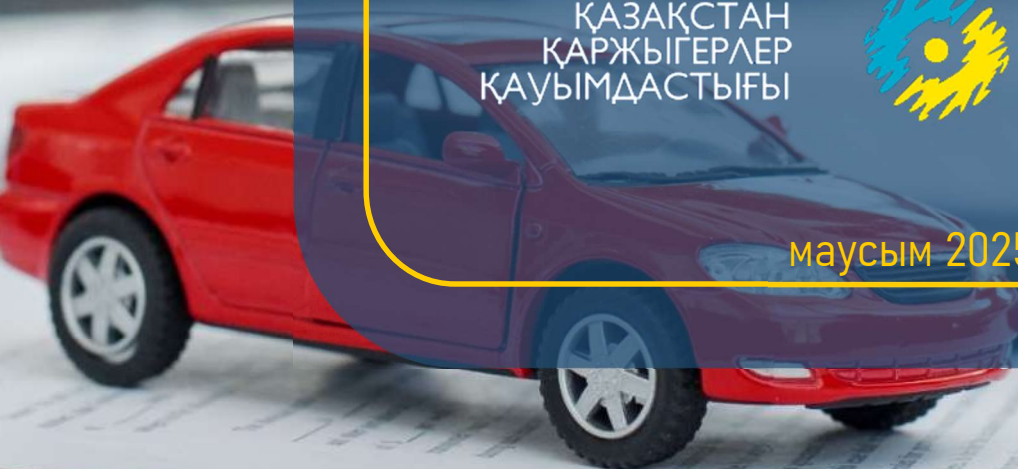
Автонесиелеу нарығына шолу

ҚАЗАҚСТАН
ҚАРЖЫГЕРЛЕР
ҚАУЫМДАСТЫҒЫ

АССОЦИАЦИЯ
ФИНАНСИСТОВ
КАЗАХСТАНА

маусым 2025

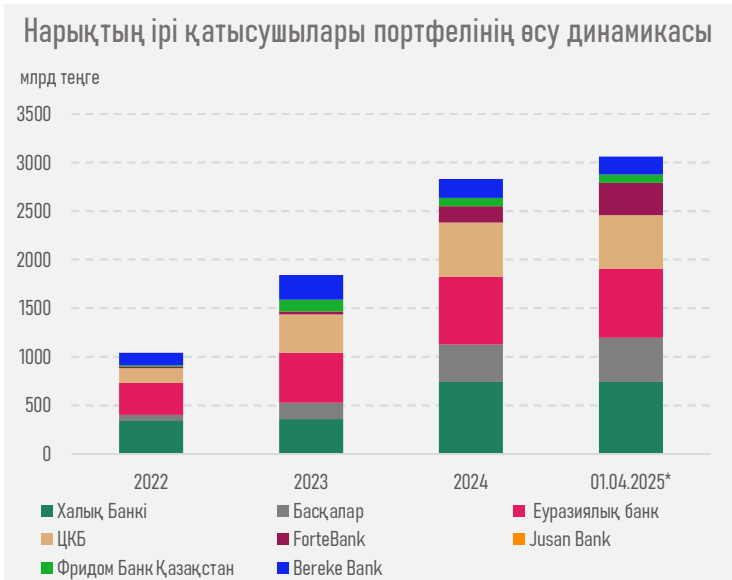

Негізгі тенденциялар:

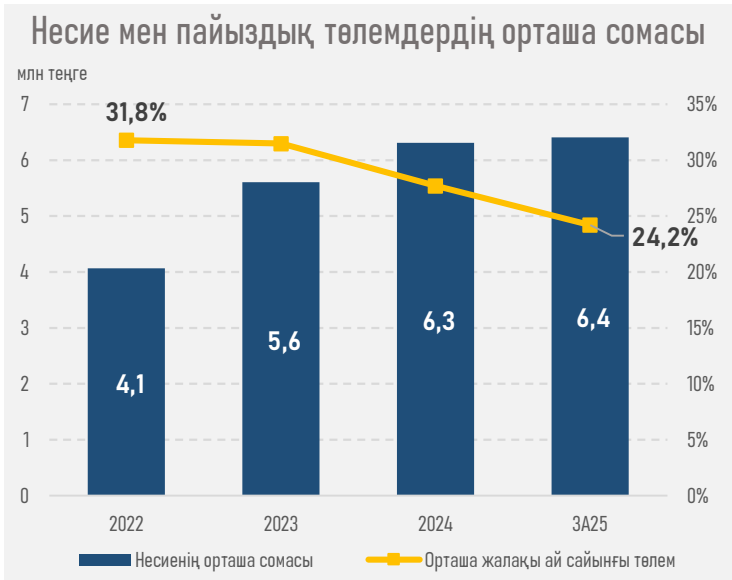
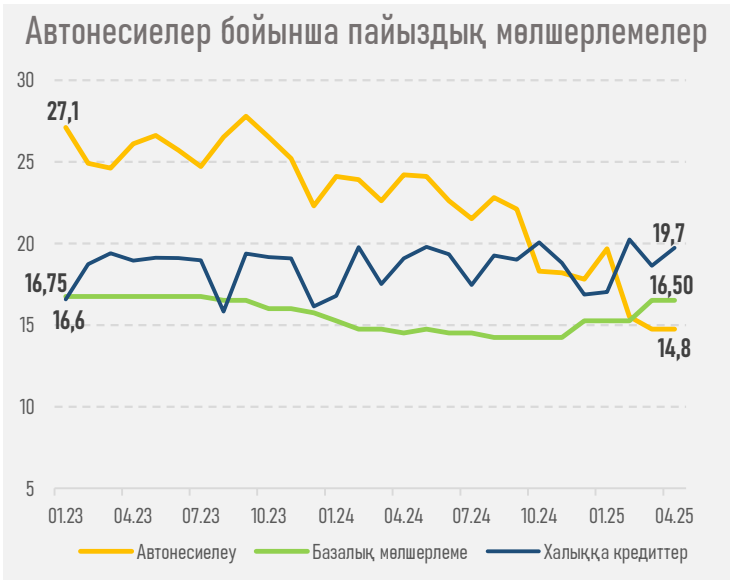
- Автонесиу нарығында автосалондардың маркетингтік іс-шаралары, бірқатар акциялық өнімдерді ұсыну, қарыз алу рәсімдерін цифрландыру, ҚДН есептеуден босату аясында белсенді өсу байқалады.
- Ағымдағы жылдың қаңтар-наурыз айларында 213 мың автонесие берілді, бұл 2024 жылғы ұқсас көрсеткіштен 36%-ға артық (156 мың) және көлемі бойынша 22%-ға (Т395 млрд).
- Анағұрлым жеделдетілген автонесиелеудің арқасында (халыққа 3А25 үшін жаңа қарыздар беру 9%-ға өсті) оның бөлшек несиелер берудегі үлесі бір жыл бұрынғы 10,2% көрсеткіштен 12,7%-ға дейін ұлғайды.
- Үстіміздегі жылдың бірінші тоқсанында автонесиелеудің орташа мөлшері шамалы өсті — елдегі автомобиль бағасының қалыпты өсуі (+4%) аясында Т6,4 млн (+2%) дейін.
- Бұл ретте қарыз алушыларды қарыз сомалары бойынша бөлу құрылымы орташа мәндерге қарай жылжыған (төменде қараңыз). 3–10 млн теңге диапазонындағы қарыздарға енді бір жыл бұрынғы 66,4% көрсеткішіне қарсы барлық қарыз алушылардың 75,2% тиесілі. Бұл елдегі автомобиль бағасының қалыпты өсуін де, сұраныстың қол жетімді модельдерге қайта бөлінуін де көрсетеді, әсіресе автодилерлер арасындағы бәсекелестіктің күшеюі жағдайында.
- Бәсекелестіктің күшеюі және акциялық өнімдер ұсынысының кеңеюі аясында баға шарттары жақсаруды жалғастырды: орташа өлшенген мөлшерлемесі 14,8%-ға дейін төмендеді, базалық мөлшерлемесі деңгейінен (төменде қараңыз) және жалпы халықтың қарыздары бойынша көрсеткіштен айтарлықтай төмен.

- Автонесиелерге өтімділер бойынша мақұлдау үлесі 18,5%-дан 15,7%-ға дейін төмендеп, бөлшек несиелеу бойынша орташа деңгейден (26,6%) едәуір төмен болып қалды. Бұл қатаң ақша-несие саясаты аясында қарыздарды мақұлдаудың неғұрлым консервативті тәсілін, бөлшек бизнестен түсетін салықтардың өсуін, төлем қабілетті қарыз алушылар санының азаюын көрсетеді.
- Нарық портфелінің сапасы салыстырмалы түрде тұрақты болып қалады (мерзімі 3,2%), бөлшек несиелеу бойынша жалпы деңгейден жақсы. Бұл қарыз алушыларды іріктеудің неғұрлым қатаң критерийлеріне, машиналар түріндегі кепілдердің болуына және оларды кірістерді ұлғайту үшін пайдалану мүмкіндігіне байланысты (мыс, такси, курьерлік және логистикалық қызметтер саласында).
- Бұл ретте халықтың табысындағы автокредиттер бойынша ай сайынғы төлемдердің үлесі орташа төлем мөлшеріне қатысты жалақының неғұрлым жеделдетілген өсуінің арқасында төмендеді (27,7-ден 24,2%-ға дейін).
- Автонесиелерге сұраныстың артуына және елде тіркелген автомобильдер санының маусымдық төмендеуіне байланысты бірінші тоқсандағы барлық тіркеулерден кредиттік мәмілелердің үлесі бұрын 42,6%-ға қарағанда 52,7%-ға жетті.
- Елдегі автомобильдер өндірісінің көлемі 3А25-те төмен қайта бөлумен сипатталады, дәстүрлі түрде 32,3 мың бірлікке дейін баяулады (4Q24 үшін 54,3 мың). Сондықтан өндірілген автокөліктердің үлесі тіркелгендердің жалпы санынан бұрын 10%-дан 8%-ға дейін төмендеді.
- 2025 жылдың 2-тоқсанында сыйақы мөлшерлемелерінің одан әрі төмендеуін күту аясында ағымдағы сұраныстың шамалы өсуі болжанады.

Автонесиелер беру және портфелі*

Пайыздық мөлшерлемелер және ай сайынғы төлемдер*

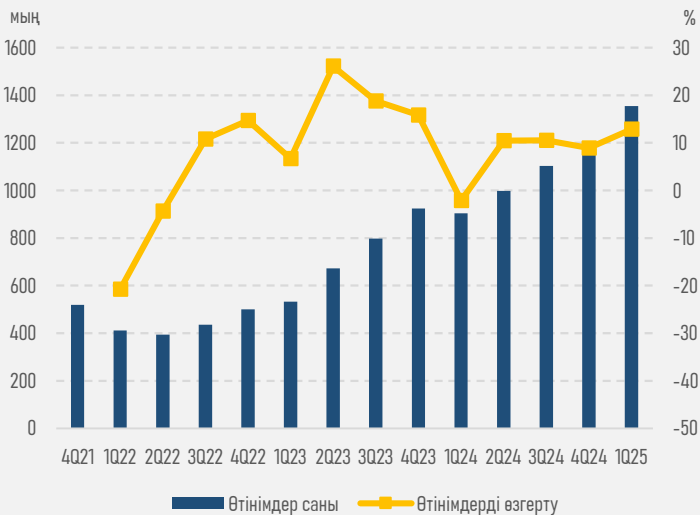
Деректер көзі: ҚРҰБ, KASE, БКБ

* Халық Банкі мен Фрид банкі бойынша деректер 01.01.2025 ж. жағдай бойынша берілген.

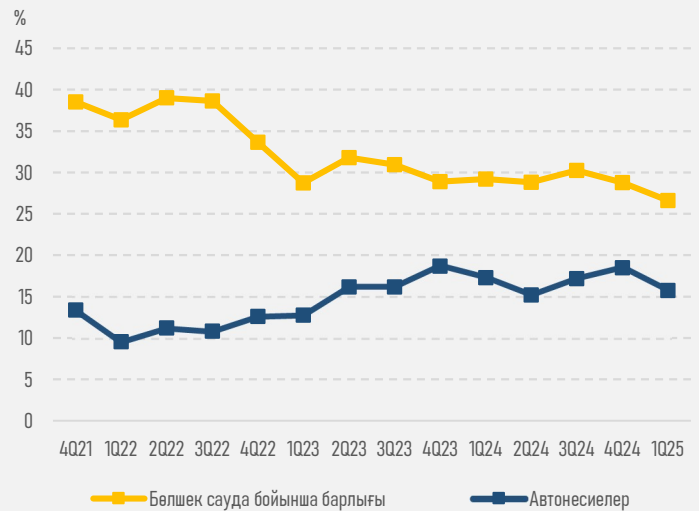
© Қазақстан қаржыгерлерінің қауымдастығы, 2025

Автонесие алуға өтінімдер және олар бойынша мақұлдау*

Автонесиеге өтінімдер

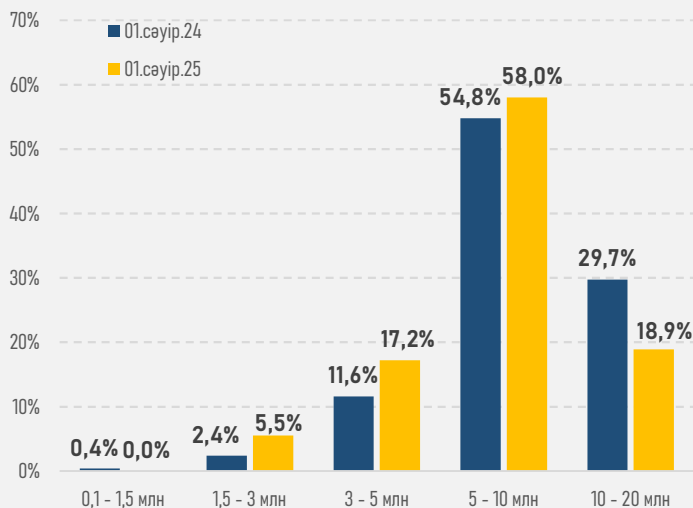

Несиелерге өтінімдер бойынша мақұлдау үлесі

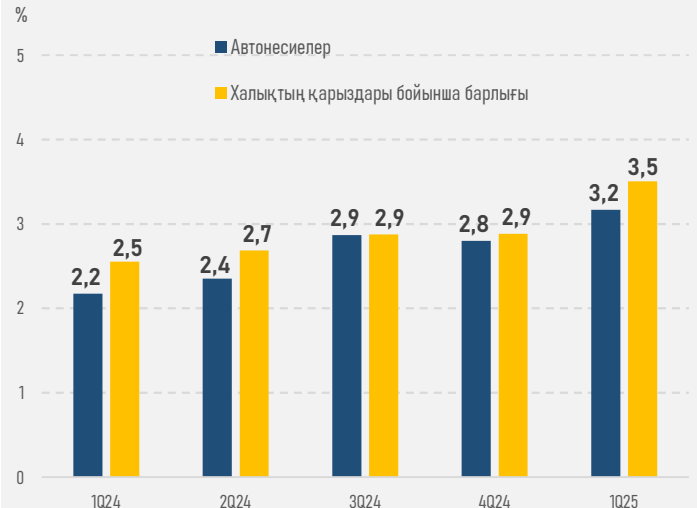

Несиелік бөлу және мерзімі өткен берешек

Қарыз алушыларды қарыз сомасы бойынша бөлу

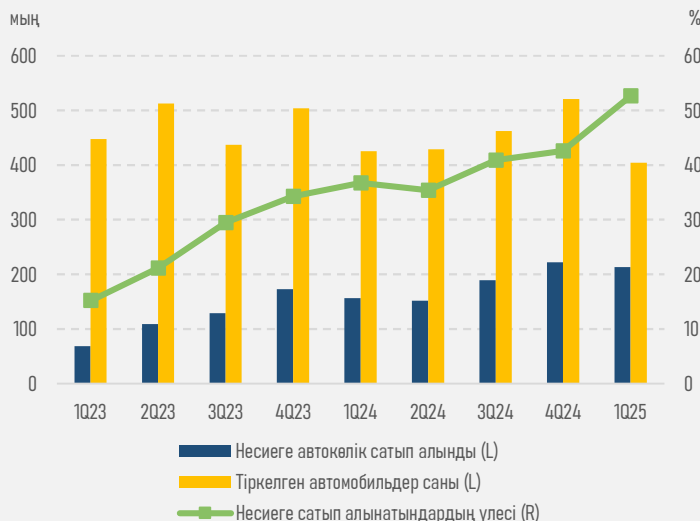

Мерзімі өткен берешек

Нарықтағы белсенділік және автомобиль өндірісі*

Тіркелген автомобильдер, автонесиелер беру динамикасы

Елдегі автомобиль өндірісі

Деректер көзі: ҚРҰБ, БКБ, ҰСБ ҚР СЖРА

© Қазақстан қаржыгерлерінің қауымдастығы, 2025

Резюме

Автонесиелеу нарығында 2025 жылдың бірінші тоқсанында өтімдер санының едәуір ұлғаюы аясында (3A25 – 1,4 млн) сенімді өсу жалғасты, бұл автокөлікті несиеге сатып алуға тұрақты тұтынушылық қызығушылықты және оны коммерциялық мақсатта пайдалану мүмкіндігін көрсетеді.

Осыған байланысты автонесиелеу бөлшек несиелеу құрылымындағы өз рөлін күшейтуді жалғастыруда: оның жаңа берулердегі үлесі 12,7%-ға дейін өсті (бір жыл бұрын 10,2%-бен) және ол кепілсіз тұтынушылық қарыздар сегментіндегі белсенділіктің төмендеуі және ҚДН есебінен босату аясында ағымдағы жылы бөлшек портфель өсімінің негізгі драйверіне айналады.

Соған қарамастан, қатаң ақша-несие саясаты және ЕДБ тарапынан тәуекелдерді басқаруға неғұрлым консервативті көзқарас жағдайында мақұлданған өтімдердің үлесі бөлшек несиелеу бойынша орташа деңгейден едәуір төмен (18,5%-дан 15,7%-ға дейін) төмендеді. Бұл автонесие портфелінің шамадан тыс өсуін тежеуге және оның сапасын сақтауға мүмкіндік берді — коллекторларға проблемалық қарыздарды сатуға тыйым салынғанына қарамастан, кешіктіру деңгейі салыстырмалы түрде төмен деңгейде қалды (3,2%).

«Қарыз алушының портреті» автонесиелеу нарығында өзгерді: 3-тен 10 млн теңгеге дейінгі диапазонда қарыз ресімдейтін клиенттердің үлесі өсті. Бұл автомобиль бағасының қалыпты өсуіне ғана емес, сонымен қатар сұраныстың қол жетімді модельдерге қайта бөлінуіне байланысты. Қосымша фактор автокөлік дилерлерімен серіктестік бағдарламалардың танымалдылығының артуы болды, олар жаппай сегментте несиелеудің тиімді және адал шарттарын ұсынады, бұл автомобиль сатып алуды кең аудиторияға қол жетімді етті.

2-тоқсанда мөлшерлемелер бойынша жағдайлардың жақсаруы және өнім желісінің кеңеюі күтілетіндер аясында автонесиелерге жоғары сұраныстың одан әрі артуы күтілуде. Бұл ретте қатаң скоринг пен қарыз алушыларды іріктеу өсімді қолайлы шеңберде ұстай отырып, тежеуші рөл атқаруды жалғастырады. Басқа сегменттердегі белсенділіктің баяулауын ескере отырып, автонесиелеу бөлшек несиелендірудің өсуін қамтамасыз етуде, әсіресе автодилерлермен нарықтық бағдарламалардың қолдауымен, қарыз алушы үшін бәсекелестіктің күшеюімен және ҚДН есебіндегі жеңілдіктермен шешуші рөл атқаруы мүмкін.